

ชื่อเรื่อง : ประสิทธิภาพของการดูแลรักษาผู้ป่วยความดันโลหิตสูงตามแนวทาง
เวชปฏิบัติ ในสถานบริการด้านหน้า กรณีศึกษาอำเภอวังทอง
จังหวัดพิษณุโลก

ผู้วิจัย : นายเดชา ดวงตา

สถานที่ปรึกษา : ศาสตราจารย์ ดร. นพ. ศุภสิทธิ์ พรรณารุโณทัย

กรรมการที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (พิเศษ) นพ. นาคล สุชาติ

ประเภทสารนิพนธ์ : วิทยานิพนธ์ ส.ม. (สาธารณสุขศาสตร์)

มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2549

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ เรื่อง ประสิทธิภาพของการดูแลรักษาผู้ป่วยความดันโลหิตสูงตามแนวทาง
เวชปฏิบัติ ในสถานบริการด้านหน้า กรณีศึกษาอำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก เป็นการศึกษา
แบบย้อนหลัง (Retrospective study) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดูแลรักษาผู้ป่วยความดัน
โลหิตสูงตามแนวทางเวชปฏิบัติ และประสิทธิผลของการดูแลรักษาผู้ป่วยความดันโลหิตสูง ของ
สถานอนามัย ศูนย์สุขภาพชุมชน และโรงพยาบาลชุมชน เก็บรวบรวมข้อมูลจากรายงาน และ
เวชระเบียนของผู้ป่วยความดันโลหิตสูงรายใหม่ ตั้งแต่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2544 – 30 กันยายน
พ.ศ. 2546 ติดตามผลการดูแลรักษาเป็นเวลา 2 ปี 6 เดือน

ผลการศึกษาพบว่าผู้ป่วยความดันโลหิตสูงในสถานอนามัย ศูนย์สุขภาพชุมชน และ
โรงพยาบาลชุมชน ได้รับการดูแลรักษาตามแนวทางเวชปฏิบัติดังนี้ ในส่วนของการซักประวัติ
การเจ็บป่วยของบุคคลในครอบครัวของทั้งสามสถานบริการมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
สถานอนามัย และศูนย์สุขภาพชุมชน ไม่มีการบันทึกข้อมูลการซักประวัติการเจ็บป่วยของบุคคล
ในครอบครัวเลย ส่วนโรงพยาบาลชุมชนจะมีการซักประวัติการเจ็บป่วยของบุคคลในครอบครัว
ร้อยละ 24.6 การตรวจไขมัน ในสถานอนามัยร้อยละ 6.7 ศูนย์สุขภาพชุมชนร้อยละ 9.3 และ
โรงพยาบาลชุมชนร้อยละ 17.2 พบว่าผู้ป่วยความดันโลหิตสูงของโรงพยาบาลวังทองได้รับการ
ตรวจมากกว่าสถานบริการอื่นตามลำดับ ส่วนการปฏิบัติตามแนวทางเวชปฏิบัติอื่น ๆ พบน้อย
และไม่มีความแตกต่างกันระหว่างสามสถานบริการ การควบคุมระดับความดันโลหิตของผู้ป่วย
ความดันโลหิตสูงในสถานอนามัย ศูนย์สุขภาพชุมชน และโรงพยาบาลชุมชน ในปีงบประมาณ
2545 ผู้ป่วยความดันโลหิตสูงในสถานอนามัยควบคุมความดันได้ ร้อยละ 40.4 ผู้ป่วยความดัน
โลหิตสูงในศูนย์สุขภาพชุมชนควบคุมความดันได้ร้อยละ 50.9 ผู้ป่วยความดันโลหิตสูงใน

โรงพยาบาลชุมชนควบคุมระดับความดันโลหิตได้ร้อยละ 46.6 ผู้ป่วยส่วนใหญ่ควบคุมระดับความดันโลหิตไม่ได้ และไม่มี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทั้งสามสถานบริการ การควบคุมระดับความดันโลหิตของผู้ป่วยความดันโลหิตสูงในสถานีอนามัย ศูนย์สุขภาพชุมชน และโรงพยาบาลชุมชน ในปีงบประมาณ 2546 ผู้ป่วยความดันโลหิตสูงในสถานีอนามัยควบคุมความดันได้ร้อยละ 49.3 ผู้ป่วยความดันโลหิตสูงในศูนย์สุขภาพชุมชนควบคุมความดันได้ร้อยละ 33.8 ผู้ป่วยความดันโลหิตสูงในโรงพยาบาลชุมชนควบคุมระดับความดันโลหิตได้ร้อยละ 36.1 ผู้ป่วยส่วนใหญ่ควบคุมระดับความดันโลหิตไม่ได้ และไม่มี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทั้งสามสถานบริการ และเพิ่มขึ้นเล็กน้อยในปีงบประมาณ 2547 ใช้ระยะเวลาศึกษาเพียง 6 เดือน ผู้ป่วยความดันโลหิตสูงในสถานีอนามัยควบคุมความดันได้ร้อยละ 55.9 ผู้ป่วยความดันโลหิตสูงในศูนย์สุขภาพชุมชนควบคุมความดันได้ร้อยละ 37.8 ผู้ป่วยความดันโลหิตสูงในโรงพยาบาลชุมชนควบคุมระดับความดันโลหิตได้ร้อยละ 39.6 ผู้ป่วยส่วนใหญ่ควบคุมระดับความดันโลหิตไม่ได้ และไม่มี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทั้งสามสถานบริการ

กลุ่มผู้ป่วยความดันโลหิตสูงที่ศึกษาพบว่าไม่มีภาวะแทรกซ้อน เนื่องจากเป็นผู้ป่วยรายใหม่ ระยะเวลาการเกิดภาวะแทรกซ้อนจะใช้เวลา ประมาณ 5-10 ปี

ผู้ป่วยความดันโลหิตสูงในสถานีอนามัย ศูนย์สุขภาพชุมชน และโรงพยาบาลชุมชน ได้รับการดูแลรักษาตามแนวทางเวชปฏิบัติมีจำนวนน้อย และส่วนใหญ่ไม่สามารถควบคุมระดับความดันโลหิตได้

Title : EFFECTIVENESS OF HYPERTENSION CARE BY CLINICAL PRACTICE GUIDELINES AT FRONT LINE HEALTH FACILITIES : A CASE STUDY IN WANGTHONG DISTRICT PHITSANULOK PROVINCE

Author : Mr. Decha Doungta

Major Adviser : Prof. Supasit Pannarunothai

Adviser : Assist. Prof. Nopadol Suchat

Type of Degree : Master of Public Health Degree in Public Health (M.P.H. in Public Health) Naresuan University, 2006

Abstract

The purpose of this thesis was to study effectiveness of hypertension care by clinical practice guidelines at front line health facilities : A case study in Wangthong District Phitsanulok Province. The study design was a retrospective study comparing the effectiveness of hypertension care at health center, Primary care unit and community hospital. Data from medical records of hypertension from 1 October 2001 to 30 September 2003 three first line health facilities were abstracted during a two-year follow up period.

It was found that hypertension patients at health center, primary care unit and community hospital were significantly different in getting case by clinical practice guidelines. Health center and primary care unit did not keep patients family history while 24.6 percent of patients at community hospital had documents in family history. Cholesterol test was done on 6.7 percent of case at health center, 9.3 percent of case at primary care unit and 17.2 percent at community hospital. Other service according to clinical practice guidelines were not significantly different among the three health facilities.

Blood pressure control was low in 2003 and slightly increased 2004.

In 2003, 49.3 percent of 7 patients at health center were under control, at primary care unit 33.8 percent and 36.1 percent at community hospital. However, long term complications were not found in this study.

Conclusion : The most hypertension patients at health center, primary care unit and community hospital were not done by clinical practice guidelines and Blood pressure control were low.

